

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: 3P/62/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1224201405
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2024:1224201405.2

Uznesenie

Mestský súd Bratislava II v Bratislave, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: N. S., H. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, matky: E. Z., H. XX.XX.XXXX, R. C. C. XX, C., zastúpená advokátom JUDr. Petrom Dráčom, so sídlom Račianska 96, Bratislava, a otca: S. S., H. XX.XX.XXXX, R. C. X. X, C., o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným prostredníctvom právneho zástupcu dňa 06.05.2024 do konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 3P/56/2024 sa matka domáha nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým žiada otca maloletého N. S., H. XX.XX.XXXX (ďalej aj ako „maloleté dieťa“) zaviazat' povinnosťou predbežne prispievať na výživu maloletého sumou 300 eur mesačne vopred, a to vždy do 10. dňa v mesiaci k rukám matky. Uznesením zo dňa 07.05.2024, č.k. 3P/56/2024-54 bol návrh matky týkajúci sa nariadenia neodkladného opatrenia vylúčený na samostatné konanie vedené pod sp. zn. 3P/62/2024.

2. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia matka uviedla, že dňa 26.04.2024 podala návrh na určenie výživného pre maloleté dieťa, ktorému bola pridelená spisová značka 3P/56/2024, a v ktorom uviedla, že s otcom maloletého dlhodobo prakticky nežije v spoločnej domácnosti. Otec maloletého v roku 2015 nastúpil do väzenia na výkon trestu odňatia slobody, nakoľko Okresný súd Bratislava V v trestnej veci vedenej pod sp. zn. 2T/16/2013 rozhodol, že sa otec v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia okrem iného k trestu odňatia slobody v trvaní troch rokov, uloženého rozsudkom zo dňa 02.04.2013, neosvedčil a uložený trest odňatia slobody súd nariadil vykonať. Spoločným konaním poškodeného násilím a hrozbou násilia nútil, aby niečo konal a čin spáchal závažnejším spôsobom konania so zbraňou, na chránenej osobe - dieťaťi, čím spáchal spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona zložil vydierania podľa § 189 ods. 1 a ods. 2 písm. a) b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) a § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Následne bol trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V zo dňa 04.05.2015, sp. z. 0T/219/2015 odsúdený pre prečin krádeže spolupáchateľstvom podľa § 20, § 212 ods. 1 Trestného zákona k trestu odňatia slobody v trvaní jedného roka so zaradením pre výkon trestu odňatia slobody do ústavu so stredným stupňom stráženia. Skutku sa dopustil dňa 01.09.2015, teda počas plynutia skúšobnej doby podmieneného odsúdenia. V návrhu ďalej uviedla, že ich vzťah ako rodičov k maloletému sa naplno prejavil po návrate otca z väzenia, keď musela pod nátlakom podpísať darovaciu zmluvu. Jednalo sa o dvojizbový byt v Petržalke na Osuského ulici, z ktorého ich otec maloletého v roku 2020 vyhodil a ktorý matka financovala počas celej doby jeho výkonu trestu. Vzhľadom k tomu, že vyživovacia povinnosť otca k maloletému nebola doposiaľ súdnym rozhodnutím upravená, otec si ju dlhodobo dobrovoľne v primeranom rozsahu neplní, v mesiacoch január až marec 2024 poslal na výživné mesačne sumu 8,51 eura, t. j. spolu 25,53 eura matka podáva tento návrh o nariadenie neodkladného opatrenia. K návrhu matka nepripojila žiadne listinné dôkazy.

3. Na tunajšom súde prebieha pod sp. zn. 3P/56/2024 konanie o návrhu matky o určenie výživného k maloletému dieťaťu, v ktorom matka okrem iného uvádza, že za rok 2021 jej otec maloletého zaslal na maloletého výživné celkovo vo výške 550 eur, pričom v novembri 2021 jej neposlal nič. V roku 2022 si našiel ďalšiu partnerku, s ktorou sa aj oženil, maloletého sa nič neopýtal, nakontaktoval matku a na jeho výživu zasielal 50 eur mesačne, teda za rok 2022 jej celkovo zaslal 600 eur. V roku 2023 sa o maloletého opäť vôbec nezaujímal, začal posielat' výživné v rôznej výške: za január 50 eur, február 200 eur, marec 100 eur, apríl 100 eur, máj 100 eur, jún 200 eur, júl 100 eur, august 100 eur, september 100 eur, október 200 eur, november 100 eur, december 250 eur, teda celkovo vo výške 1600 eur, no za prvé tri mesiace roku 2024 otec zaslal na výživu maloletého sumu 25,53 eura, t. j. 8,51 eura mesačne. Matka ďalej uviedla, že s maloletým žije momentálne u svojho dedka, kde spoločné náklady predstavujú 1350 eur (polovica z toho predstavuje sumu 675 eur) a tvoria ich náklady na: bývanie vo výške 200 eur; počítač, tlačiareň, televízia a pod 50 eur; úver na auto 200 eur; tankovanie a údržba auta, poisťka 150 eur; strava 600 eur, spoločné voľnočasové aktivity 150 eur, mesačné výdavky výlučne na maloletého predstavujú sumu 400 eur zahŕňajúc oblečenie, hygienu, potreby do školy, zubára, lekárov, mobilný telefón či voľnočasové aktivity, t. j. súčet polovice všetkých spoločných výdavkov vo výške 675 eur a výdavkov výlučne na maloletého vo výške 400 eur predstavuje sumu 1075 eur, ktorú matka označila ako mesačné výdavky na maloletého, ktorý má 10 rokov, postupne rastie a dospelie. Matkin mesačný priemerný príjem je vo výške 1400 eur, s výdavkami jej pomáhajú rodičia, nevlastní žiadnu nehnuteľnosť, no otec maloletého je výlučným vlastníkom 2 - izbového bytu v bytovom dome na Osuského 4 v Bratislave a jeho majetkové pomery nie sú matke inak známe. Otec nevidel maloletého približne 2 roky, nekúpil mu žiadne darčeky, nenapísal mu na narodeniny, meniny a ani na Vianoce, nezaujíma ho zdravotný stav maloletého ani dochádzka do školy. Vo veci samej sa matka domáha určenia výživného vo výške 400 eur mesačne a otcovi maloletého žiada zároveň uložiť povinnosť zaplatiť zameškané výživné vo výške 8174,47 eur v splátkach po 150 eur mesačne. K návrhu vo veci samej matka doložila fotokópiu rodného listu maloletého, jej výplatné pásky za posledný rok, aktuálny výpis z LV č. 2392, k. ú. Petržalka, výpis z LV č. 2392, k. ú. Petržalka z 20.10.2015, rozsudok Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 2T/16/2013 a uznesenie Okresného súdu Bratislava V zo dňa 01.03.2016.

4. Podľa ustanovenia § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Neodkladné opatrenie možno v zmysle ustanovenia § 324 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) nariadiť na návrh pred začatím konania, po začatí konania alebo po jeho skončení.

6. Podľa § 325 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

8. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

9. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

10. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie

odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie súd ostatným stranám nedoručuje, uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak nim bolo neodkladné opatrenie nariadené.

12. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

13. Z citovaného ustanovenia § 329 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ako aj zo samotného charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné na vydanie rozhodnutia vo veci samej. Nemožno ho však nariadiť iba na základe tvrdení navrhovateľa, bez osvedčenia aspoň základných skutočností umožňujúcich prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa prostredníctvom neodkladného opatrenia má poskytnúť ochrana ako aj o potrebe bezodkladnej úpravy pomerov.

14. Nadväzujúc na uvedené je potrebné uviesť, že neodkladné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom mimosporovom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravu nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z toho dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie (§ 329 ods. 1 Civilného sporového poriadku). Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie aspoň osvedčené. Preukázanie alebo osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzuje len podľa obsahu návrhu a k nemu pripojených, prípadne dodatočne predložených listín. Takýto postup súdu predpokladá platná úprava (§ 326 ods., 1,2 CSP, § 329 ods. 1,2,3 CSP) sledujúca tým dosiahnutie účelu právneho inštitútu neodkladného opatrenia, ktorým je rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúcej okamžitý zásah súdu.

15. Neodkladné opatrenie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých má mať vzhľadom na skutočnosť, že ide o súdnu úpravu bezprostredne dotýkajúcu sa záujmov maloletých detí, (ktorým sa priznáva osobitný stupeň ochrany), avšak pred vydaním rozhodnutia vo veci samej, bez vykonania riadneho dokazovania, miesto len tam, kde bez okamžitého zásahu zo strany súdu vo forme bezodkladnej úpravy pomerov sú záujmy, starostlivosť, výchova, výživa, či dokonca zdravie alebo život maloletých detí vážne ohrozené. Uvedený názor súdu vychádza zo zákonných predpokladov formulovaných v niektorých ustanoveniach o neodkladných a iných opatreniach súdu, § 360 až 368 Civilného mimosporového poriadku, ktorý počíta v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu (kam patrí aj konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletých) s nariadením neodkladných opatrení najmä v prípadoch, kedy sa maloletý ocitne bez akejkoľvek starostlivosti a je nevyhnutné neodkladným opatrením zabezpečiť jeho ochranu, vo veciach výživného a vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého.

16. Ako už bolo uvedené, účelom neodkladných opatrení je rýchlo a pružne riešiť situáciu, v prípade, že je potrebný okamžitý zásah súdu do pomerov účastníkov, v dotknutom prípade pomerov maloletého dieťaťa s cieľom ochrany práv dieťaťa v prípade konkrétneho ohrozenia. Po posúdení návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, konajúci súd dospel v danej veci k jednoznačnému k záveru, že v danom prípade nie je daná naliehavosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov odôvodňujúcej nariadenie neodkladného opatrenia, v znení navrhovanom matkou maloletého dieťaťa, preto zo strany súdu nie je možné návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť.

17. Z tvrdení matky uvádzaných v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ani zo skutočností vyplývajúcich z obsahu súvisiaceho spisu sp. zn. 3P/56/2024 konajúci súd žiadne ohrozenie záujmu maloletého dieťaťa takej intenzity, aby vyžadovalo nevyhnutný zásah do pomerov účastníkov vo forme nariadenia neodkladného opatrenia na úkor vykonaného dokazovania v konaní vo veci samej nezistil. Aj napriek tomu, že z obsahu návrhu vyplýva, že rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, súd nepovažoval návrh matky za dôvodný. Neodkladné opatrenie vychádza z pomerov a okolností, ktoré existujú v čase rozhodovania, pričom pre účely nariadenia neodkladného opatrenia je nepostačujúce len samotné tvrdenie, že povinný rodič na výživu maloletého dieťaťa vôbec ničím neprispieva, resp. v súčasnosti prispieva vo veľmi nízkej sume nedosahujúcej ani 30% zo sumy životného minima na

nezaopatrené dieťa vypočítaného podľa zákona o životnom minime (matka v návrhu vyčíslila výživné poskytované otcom od roku 2021, pričom za mesiace január až marec 2024 poslal otec matke výživné vo výške celkovo 25,53,- eura, no v roku 2023 poslal výživné celkovo vo výške 1600,- eur), keď súčasne nie je splnená aj podmienka, že oprávnený rodič osvedčil, že výživa maloletého dieťaťa by bola bez nariadenia neodkladného opatrenia nejakým spôsobom ohrozená. V návrhu matka nielenže neosvedčila, že bez uloženia povinnosti otcovi prispievať na výživu maloletého dieťaťa v rozsahu zodpovedajúcom nevyhnutnej miere, môže byť výživa dieťaťa potenciálne ohrozená, ale ani neuvádzala žiadne skutkové tvrdenia, z ktorých by ohrozenie výživy maloletého dieťaťa vyplývalo. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia konkrétnejšie nevyčíslila náklady a výdavky dieťaťa (len vo veci samej stručne uviedla náklady na domácnosť s uvedením sumy mesačných nákladov na maloletého vo výške 1075,- eur, pričom bližšie nešpecifikovala konkrétne náklady maloletého) a bližšie uvedené nezdôvodnila. Matka však dňa 26.04.2024 podala aj návrh vo veci samej, kde súd po vykonanom dokazovaní, ktoré prekračuje rámec vykonávaného dokazovania v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, vyhodnotí, aké sú možnosti a schopnosti rodičov, opodstatnené náklady maloletého dieťaťa a rozhodne o výške vyživovacej povinnosti. Je potrebné si uvedomiť, že nariadenie platenia výživného v nevyhnutnej miere povinnému rodičovi podľa § 366 Civilného mimosporového poriadku, pri ktorom súd vychádza výhradne zo skutočností získaných z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a k nemu pripojených listín, v režime osvedčenia bez vyjadrenia ďalších účastníkov, tak ako to predpokladá relevantná právna úprava (§326 ods. 1,2 CSP, § 329 ods. 1,2,3 CSP), bez vykonania dokazovania aké sa spája s konaním o návrhu vo veci samej nemá a ani nemôže nahrádzať výživné určené v rozhodnutí vo veci samej, v tomto prípade výživné na maloleté dieťa.

18. Neodkladným opatrením totiž možno v súlade s platným Civilným mimosporovým poriadkom (§ 366 CMP) nariadiť povinnému rodičovi, v tomto prípade otcovi platiť výživné iba v nevyhnutnej miere a za súčasného splnenia predpokladu, že bez okamžitého zásahu súdu do pomerov účastníkov vo forme nariadenia neodkladného opatrenia by bola výživa maloletého dieťaťa ohrozená. Charakteristickým znakom neodkladného opatrenia o určenie povinnosti platiť výživné v nevyhnutnej miere podľa § 366 CMP je práve rozsah výživného, ktorý sa zásadne odlišuje od jeho rozsahu v konečnom rozhodnutí. Neodkladným opatrením nerozhoduje súd o výške výživného podľa schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča. V súlade s platným Civilným mimosporovým poriadkom možno v rámci neodkladného opatrenia nariadiť rodičovi platiť výživné len v nevyhnutnej miere. Uvedeným zákonným ustanovením mal zákonodarcu na mysli uloženie povinnosti rodičovi, ktorého zákonná vyživovacia povinnosť nebola doposiaľ súdnym rozhodnutím upravená, platiť výživné v takej miere, aby výživa dieťaťa nebola žiadnym spôsobom ohrozená. Výživné sa určuje v nevyhnutnej miere a je určené len na uspokojovanie základných životných potrieb oprávneného, pričom nie je rozhodujúce, že povinný je schopný platiť výživné aj vo väčšom rozsahu. Neodkladné opatrenie vychádza z pomerov a okolností, ktoré existujú v čase rozhodovania.

19. V návrhu matka nielen neosvedčila, že bez uloženia povinnosti otcovi prispievať na výživu maloletého dieťaťa v rozsahu zodpovedajúcom nevyhnutnej miere, môže byť jeho výživa potenciálne ohrozená, ale ako už bolo spomenuté ani neuvádzala žiadne skutkové tvrdenia, z ktorých by ohrozenie výživy maloletého dieťaťa vyplývalo. Na to, aby bolo neodkladné opatrenie matky dôvodné, je nevyhnutné, aby matka aspoň osvedčila, že výživa maloletého dieťaťa je ohrozená natoľko, že nie sú zabezpečené ani tie najnevyhnutnejšie potreby maloletého dieťaťa, čo nie je daný prípad (otec na výživu maloletého dieťaťa i keď nepravidelne prispieva doposiaľ v rôznych výškach).

20. Záverom súd dodáva, že vzhľadom k tomu, že dôvodnosť nariadenia neodkladného opatrenia musí byť zjavná jednak zo samotného návrhu na jeho nariadenie, ale aj z písomných dôkazov k nemu pripojených, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia musí obsahovať výstižný popis skutočností objasňujúcich stav a pomery účastníkov v čase rozhodovania súdu a tieto tvrdenia musia byť riadne osvedčené. V návrhu popísané skutočnosti nemôžu vyvolávať pochybnosti o bezodkladnej potrebe využitia procesného inštitútu neodkladného opatrenia, pretože tento sa má uplatňovať len výnimočne, a to výlučne len v prípadoch riadneho preukázania stavu bezodkladnej potreby úpravy pomerov tak, aby sa zamedzilo jeho zneužitiu, čo sa, v danom prípade s ohľadom na matkou nepredložené dôkazy (ani k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a ani k návrhu vo veci samej nedoložila relevantné dôkazy preukazujúce ohrozenie výživy maloletého dieťaťa, jeho mesačné náklady, výdavky a podobne) nestalo. Súd preto návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

21. Ako vyplýva z odseku 3 tohto uznesenia, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa je vedené pod sp. zn. 3P/56/2024 aj konanie vo veci samej, o určenie výživného k maloletému dieťaťu, preto súd v tomto uznesení nerozhodoval o trovách konania (§ 262 ods. 1 CSP), o ktorých rozhodne v konečnom rozhodnutí.

Poučenie:

Proti uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.